

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06173/2020-ERU

V Ostravě dne 4. května 2021

Č. j. 06173-10/2020-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-06173/2020-ERU, zahájeném dne 5. listopadu 2020 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

podnikající fyzická osoba [REDAKCE],
se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE],

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2020 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 18. dubna 2020 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Staříč, u budovy č. p. [REDAKCE] prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32.

II.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

39 000 Kč (slovy: třicet devět tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 14821.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 14821.

IV.

Podle ust. § 89 odst. 2 věty za středníkem zákona o odpovědnosti za přestupky se **nárok na náhradu škody** v částce vyčíslené ve výši 14 819,19 Kč poškozenému, společnosti **GasNet, s.r.o.**, se sídlem Klíšská 940/96, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „poškozený“), **nepřiznává** a v souladu s citovaným ustanovením se uvedený poškozený **odkazuje s jeho nárokem na soud.**

V.

Podle ust. § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému **nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení bylo zahájeno na základě spisu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, územního odboru Frýdek-Místek, Obvodního oddělení Brušperk (dále také „Policie ČR“), sp. zn. [REDACTED], a dále výsledku šetření podnětu vedeného pod sp. zn. 06543/2020-ERU.
- [2] Spis Policie ČR sp. zn. [REDACTED] se týkal oznámení přestupku, kterého se měl dopustit účastník řízení tím, že dne 18. dubna 2020 při provádění výkopových prací v rámci odkanalizování obce Staříč s odvedením splaškových vod na čističku odpadních vod, přikázal obsluze zemního stroje, aby provedla výkop zeminy pomocí zemního stroje (pásového bagru značky JCB), čímž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“).

II. Průběh správního řízení

- [3] Dne 20. května 2020 byl do správního spisu vložen Spis Policie ČR sp. zn. [REDACTED].
- [4] Dne 9. října 2020 zaslal Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ či „správní orgán“) poškozenému prostřednictvím jeho právního zástupce Výzvu, č. j. 06173-3/2020-ERU, v níž žádal o sdělení, zda již byla poškozenému uhrazena škoda vzniklá v souvislosti se skutkem popsáním ve výroku I. tohoto rozhodnutí. Výzva byla poškozenému doručena dne 12. října 2020.
- [5] Dne 9. října 2020 vložil správní orgán do správního spisu sp. zn. OSR-06173/2020- ERU Záznamem č. j. 06173-4/2020-ERU kopii části spisu podnětu týkající se předmětného poškození plynárenského zařízení, sp. zn. 06543/2020-ERU, konkrétně:
- kopii Protokolu o narušení ochranného a bezpečnostního pásma, číslo hlášení v SAP ESM: [REDACTED] ze dne 18. dubna 2020,
 - kopii schématu místa poškození plynárenského zařízení,
 - kopii fotodokumentace z místa poškození plynárenského zařízení,
 - kopii Daňového dokladu č. [REDACTED] ze dne 7. května 2020,
 - kopii Smlouvy o dílo č. [REDACTED] „Odkanalizování obce Staříč s odvedením splaškových vod na ČOV“ ze dne 18. listopadu 2019,
 - kopii Zápisu o předání a převzetí pracoviště (staveniště) podzhotoviteli ze dne 23. října 2019,
 - kopii Záznamu o seznámení s plánem BOZP a riziky na stavbě ze dne 23. října 2019.
- [6] Dne 20. října 2020 obdržel správní orgán od poškozeného sdělení (č. j. 06173-5/2020-ERU), že ve věci poškození plynárenského zařízení škoda ve výši 14 819,19 Kč nebyla uhrazena, a že se poškozený se svým nárokem na náhradu škody připojuje do správního řízení o přestupku. Škoda sestává v případě poškození plynárenského zařízení z následujících položek:

- za poškození PZ Staříč 139: [REDACTED] Kč;
- za uniklý zemní plyn: [REDACTED] Kč;
- distribuční poplatek [REDACTED] Kč;
- poplatek OTE: [REDACTED] Kč.

Poškozený v přípisě dále požadoval úhradu nákladů řízení ve výši 4 840 Kč.

- [7] Dne 23. října 2020 zaslal Úřad účastníkovi řízení Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 23. října 2020, č. j. 06173-6/2020-ERU, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, které bylo účastníkovi řízení doručeno fikcí dne 5. listopadu 2020. Účastník řízení byl též v souladu s ust. § 80 odst. 2 poučen o tom, že může požádat o nařízení ústního jednání.
- [8] Dne 16. března 2021 vložil správní orgán do správního spisu sp. zn. OSR-06173/2020-ERU Záznamem č. j. 06173-7/2020-ERU Oznámení o ukončení právního zastoupení poškozeného advokátem [REDACTED], se sídlem [REDACTED].
- [9] Dne 18. března 2021 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako „Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání“, č. j. 06173-8/2020-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen fikcí dne 1. dubna 2021. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.
- [10] Účastník řízení se v řízení nevyjádřil.
- [11] Dne 16. března 2021 zaslal správní orgán poškozenému přípis č. j. 06173-9/2020-ERU, kterým ho vyrozuměl o zahájení správního řízení s účastníkem řízení a zároveň ho poučil v souladu s ust. § 80 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky o možnosti požádat o nařízení ústního jednání. Přípis byl poškozenému doručen dne 16. března 2021.
- [12] Poškozený již žádné další vyjádření správnímu orgánu nezaslal.
- [13] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

- [14] Zemní práce na akci s názvem „Odkanalizování obce Staříč s odvedením splaškových vod na ČOV“ v obci Staříč prováděl účastník řízení pro Společnost Staříč – Doprastav KR Ostrava Fortex sestávající ze společnosti Doprastav, a.s., IČO: 313 33 320, KR OSTRAVA a.s., IČO: 258 90 981 a společnosti FORTEX - AGS, a.s., IČO: 001 50 584, (dále jen „objednatel“), na základě Smlouvy o dílo č. [REDACTED] ze dne 18. listopadu 2019.
- [15] Dne 23. října 2019 došlo k převzetí staveniště účastníkem řízení od objednatele.
- [16] Dne 23. října 2019 byl sepsán Záznam o seznámení s plánem BOZP a riziky na stavbě, který účastník řízení stvrdil svým podpisem.
- [17] K provádění zemních prací v zájmovém území nebylo vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení a nedošlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Skutečnost, že před zahájením zemních

prací nebylo vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení a plynárenské zařízení nebylo vytyčeno, vyplývá i z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, číslo hlášení v SAP PM: [REDAKCE] ze dne 18. dubna 2020.

- [18] Dne 18. dubna 2020 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Staříč, u budovy č. p. [REDAKCE] prováděním zemních prací souvisejících s odkanalizováním obce Staříč s odvedením splaškových vod k poškození plynárenského zařízení.
- [19] Účastník řízení do úředního záznamu o podaném vysvětlení č. j. [REDAKCE] dne 29. dubna 2020 mimo jiné uvedl, že předmětného dne kopal ručně sondy ke zjištění vedení inženýrských sítí. Když provedl ručně kopané sondy tak oslovil pana [REDAKCE], aby na jím určeném místě kopal, kdy mu sdělil, že se zde žádné plynárenské zařízení nenachází. Když pan [REDAKCE] položil lžici zemního stroje do ručně provedeného výkopu, tak ihned uslyšel, jak začal unikat plyn.
- [20] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 104 m³ plynu do ovzduší za dobu 9 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 20. dubna 2020 a z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 18. dubna 2020.
- [21] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu nebyly účastníkem řízení uhrazeny.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [22] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [23] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [24] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [25] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [26] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti dosud novelizován čtyřikrát a to naposledy nálezem Ústavního soudu č. 325/2020 Sb., který nabyl účinnosti dne 22. července 2020. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2021.
- [27] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího

a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

- [28] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [29] Podle ust. § 22 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je podnikající fyzická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním a podnikající fyzická osoba svým jednáním porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.
- [30] Podle ust. § 22 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pachatelem též podnikající fyzická osoba, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, a která při podnikání osoby, ve vztahu ke které se považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, nebo v přímé souvislosti s ním anebo ku prospěchu této podnikající fyzické osoby nebo v jejím zájmu porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.
- [31] Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.
- [32] Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“), za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [33] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byla obsluha zemního stroje, která prováděla na základě pokynu účastníka řízení zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského (energetického) zařízení. K naplnění znaků přestupku došlo v přímé souvislosti s podnikáním účastníka řízení (§ 22 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky). Jednání obsluhy zemního stroje je ve vztahu k odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku přičitatelné účastníkovi řízení [ust. § 22 odst. 1 ve spojení s ust. § 22 odst. 3 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Účastník řízení převzal staveniště, tudíž bylo jeho povinností uspořádat staveniště, na němž se prováděly práce související s odkanalizováním obce Staříč tak, aby nedošlo k poškození plynárenského (energetického) zařízení. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku uvedeného ve výroku I. tohoto rozhodnutí.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [34] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

- [35] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [36] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 104 m³ plynu do ovzduší za dobu 9 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. V tomto konkrétním případě je rovněž nutné zohlednit, že účastník řízení prováděl zemní práce bez stanoviska správce plynárenského zařízení a bez vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení. Potenciální ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenské soustavy tak bylo značné. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [37] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [38] Účastník řízení prováděl zemní práce související s odkanalizováním obce Staříč, aniž by si zajistil před zahájením provádění své činnosti stanovisko správce plynárenského zařízení k provádění prací a vytyčení předmětného plynárenského zařízení v terénu provozovatelem tohoto zařízení. Uvedené svědčí o tom, že účastník řízení při své činnosti nepostupoval s dostatečnou opatrností a tedy nevyňaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [39] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

V. Uložení správního trestu

- [40] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.
- [41] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť cena věci, kterou účastník řízení ke spáchání přestupku užil (pásový bagr), je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

- [42] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [43] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [44] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [45] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [46] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.
- [47] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem.
- [48] Dále správní orgán přihlížel podle ust. § 38 písm. a), b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majetkovým poměrům pachatele.
- [49] Skutečnosti, že si účastník řízení nezajistil před započítím zemních prací subdodavatelem stanovisko správce plynárenského zařízení k provádění zemních prací a vytyčení předmětného plynárenského zařízení v terénu provozovatelem tohoto zařízení, správní orgán hodnotil jako okolnosti výrazně zvyšující závažnost přestupku.
- [50] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 104 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky 1 konečnému zákazníkovi. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako okolnosti zvyšující závažnost přestupku.
- [51] Skutečnost, že účastník řízení dosud neuhradil správci plynárenského zařízení škodu vzniklou poškozením plynárenského zařízení správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost.
- [52] Správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost tu skutečnost, že účastník řízení použil k provádění prací zemní stroj, aniž by si před zahájením prací zajistil vydání vyjádření správce plynárenského zařízení a vytyčení plynárenského zařízení v terénu.
- [53] Při stanovení výše pokuty je nutno podle ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti

při nedodržování stanovených povinností. Z úřední činnosti správní orgán zjistil, že účastník řízení již byl uznán vinným ze spáchání 1 přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2019, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona, za což mu byla příkazem č. j. 01686-17/2020-ERU ze dne 17. března 2021, který nabyl právní moci dne 10. dubna 2021 uložena pokuta ve výši 22 000 Kč. Uvedené potrestání hodnotí správní orgán dle zásady absorpční, jelikož účastník řízení spáchal projednávaný přestupek v nyní posuzované věci dne 18. dubna 2020, tj. ještě před tím, než byl pravomocně potrestán příkazem č. j. 01686-17/2020-ERU ze dne 17. března 2021 za jiné protiprávní jednání. Šlo o jednání, kterého se účastník řízení dopustil dne 17. prosince 2019, přičemž toto jednání bylo vzhledem ke skutečnostem, že měl účastník řízení k provádění prací platné stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací a vytyčení plynárenského zařízení v terénu, méně závažné než jednání v nyní projednávané věci. Při stanovení výše pokuty tedy vycházel správní orgán z okolností provázející skutek spáchaný účastníkem řízení dne 18. dubna 2020 s přihlédnutím k souběhu protiprávních jednání účastníka řízení.

- [54] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [55] Účastník řízení správnímu orgánu žádné informace o svých majetkových poměrech nesdělil. Správní orgán vycházel z veřejně dostupných informací, konkrétně z rejstříku živnostenského podnikání, podle kterého je účastník řízení fyzickou osobou podnikající s předmětem podnikání výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského rejstříku a provádění staveb, jejich změn a odstraňování, z čehož správní orgán dovozuje, že účastník řízení má z podnikatelské činnosti příjmy.
- [56] Ukládaná pokuta musí být pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Výše uložené pokuty je v projednávaném případě ovlivněna především skutečností, že účastník řízení vykonával zemní práce, aniž by si vyžádal stanovisko správce plynárenského zařízení a vytyčení plynárenského zařízení správcem tohoto zařízení.
- [57] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.
- [58] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky na základě, kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.
- [59] Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

- [60] Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody za poškození plynárenského zařízení ve výši 14 819,19 Kč.
- [61] Z faktury č. [REDAKCE] ze dne 7. května 2020 správní orgán zjistil, že poškozený požadoval po účastníkovi řízení úhradu částky 14 819,19 Kč bez DPH, a to jako „náhradu škody za provedení opravy poškozeného PZ a uniklý plyn, Staříč [REDAKCE], ze dne 18. 4. 2020“. Na faktuře jsou uvedeny položky uvedené v následující tabulce:

Označení	Množství	Cena za jednotku	Cena bez DPH
Náhrada škody-distribuce	[REDAKCE]	[REDAKCE]	[REDAKCE]
Náhrada škody-únik zemního plynu	[REDAKCE]	[REDAKCE]	[REDAKCE]
Náhrada škody-poplatek OTE	[REDAKCE]	[REDAKCE]	[REDAKCE]
Náhrada škody-poškození PZ Staříč 139	[REDAKCE]	[REDAKCE]	[REDAKCE]
Konečná částka (Brutto) v CZK			14 819,19

- [62] Z uvedené faktury nevyplývá, jak poškozený stanovil cenu za jednotku či zda uvedené jednotky odpovídaly skutečnému stavu. Z toho důvodu proto správní orgán nepovažuje škodu ve výši 14 819,19 Kč uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci sankčního řízení. Pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování, nebo dokonce oprávněnost a způsob kalkulace jednotlivých dílčích položek, z nichž se skládá nárok poškozeného, ověřovat odborným vyjádřením nebo znaleckým posudkem, což by vedlo k průtahům v řízení a bylo tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě, které mu s ohledem na trestní povahu řízení o přestupku nepochybně přísluší, stejně jako všechny další záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu (viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).
- [63] Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovaly škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).
- [64] Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankčního řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).
- [65] Správní orgán proto o nároku poškozeného na náhradu škody ve výši 14 819,19 Kč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, a odkázal jej na soud.

VII. Náklady řízení

- [66] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.
- [67] Výrokem V. tohoto rozhodnutí bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, že se poškozenému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení. Poškozený byl s nárokem na náhradu škody odkázán na soud, což znamená, že v řízení se svým nárokem nebyl úspěšný a proto mu náhrada nákladů nebyla přiznána.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Poškozený má právo podat rozklad pouze proti výroku IV. o nároku na náhradu škody a proti výroku V. o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody.

JUDr. Pavla Musálková, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor sankčních řízení

Obdrží:

- Podnikající fyzická osoba [redacted], se sídlem [redacted], IČO: [redacted];
- Společnost GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567